

OKUL MÜDÜRLERİNİN DERS DENETİMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Duygu YEŞİL¹, Ali KIŞ²

¹⁻²MEB, Kahramanmaraş; İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya

Özet

Örgütsel eylemlerin amaçlara uygunluğunun saptanması ve geliştirilmesi süreci olarak tanımlanan denetim bir örgüt için yaşamsal önemdedir. Bu çalışmada, okul müdürlerinin okullardaki ders denetim görevine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseninin kullanıldığı bu araştırma, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Amaçlı örneklem yöntemlerinden kartopu örneklemeyle belirlenen 52 öğretmenle görüşmeler yapılmış ve verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, müdür tarafından yapılan ders denetimlerinin çoğunlukla dönemde 1 kez yapıldığı, ders denetimi yapmadan önce müdürlerin çoğunluğunun denetim yapacağını öğretmene haber verdiği ve ders denetiminde en çok dikkat edilen şeyin dersin sunumu olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin ders denetimlerinin kendilerine katkısının olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. Ders denetimlerinin en fazla katkısının ise öğretmenlerin eksiklerini görmesi yönünde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Okul müdürü, ders denetimi, teftiş, okul denetimi.

EXAMINING THE VIEWS OF TEACHERS ON SCHOOL PRINCIPALS' CLASSROOM SUPERVISION

Abstract

Supervision is vital for an organization, which is determining the conformity to the purposes of organizational practices and developing the organizational processes. The aim of this study is to determine the views of teachers on school principals' classroom supervision roles. One of the qualitative research methods, phenomenology was used in the study, in Elbistan district of Kahramanmaraş province. 52 teachers, determined via snowballing sampling, were interviewed and descriptive and content analyses were done for data analysis. According to the results, the principals are mostly supervising the classrooms once a semester, mostly inform the teachers beforehand and attach great importance to lesson presentation during classroom supervision. In addition, teachers think that classroom supervision contributes their personal and professional development. Most of the contribution is to overcome the deficiencies.

Keywords: School principal, classroom supervision, supervision, school supervision.

1.Giriş

Her örgüt belli bir amacı gerçekleştirmek için kurulur. Örgütler amacını gerçekleştirdiği sürece etkili ve verimlidir. Örgütlerin devamlılığı için amacını gerçekleştirmek bir zorunluluktur. Örgütün etkililiği ve verimliliğini belirlemenin, eksiklerini görüp düzeltilmesini sağlamanın veya etkililik ve verimliliği artırmanın, en önemlisi örgütün bekasını sağlamanın yolu ise denetimden geçer. İşte bu sebeplerden denetim sistemi her karmaşık örgütte vardır ve bu örgütsel ve yönetsel bir zorunluluktur (Aydın, 2014).

² Yazışma yapılacak yazar: ali.kis@inonu.edu.tr

Denetim yerine eş anlamlı sözcükler de kullanılır. Arapça bir ifade olan teftiş kelimesi eğitim sisteminde denetim kelimesiyle ifade edilmektedir. TDK ağ sayfasında denetim eğitim ve öğretim çalışmalarının yürürlükteki yasa, tüzük, yönetmelik ve genelgelere göre yapıp yapılmadığının incelenmesi, yoklanması ve soruşturulması işi olarak ifade edilmektedir (TDK, 2015). Alanyazında denetimin çeşitli tanımları yapılmaktadır. Denetim, örgütsel eylemlerin kabul edilen amaçlar doğrultusunda, saptanan ilke ve kurallara uygun olup olmadığının anlaşılması sürecidir (Aydın, 2014). Bursalıoğlu'na (2013) göre denetim, kamu yararı adına davranışı kontrol yöntemi olarak tanımlanabilir. Denetim “Yapılan çalışmaları denetlemek ve değerlendirmek, daha verimli hale getirilmelerini sağlamak için ilgililere önerilerde bulunmak, kurumlardaki personele çalışmalarında ve yetişmelerinde rehberlik yoluyla yardımda bulunmak gibi geniş bir hizmet alanı olarak da tanımlanmaktadır (Taymaz, 2002).

Birey ve toplumların gelişimi için eğitimin önemi tartışılmaz bir gerçektir. Bunun farkında olarak ülkeler eğitim sistemlerini geliştirmek için yüksek miktarda ödenek ayırırlar ve olumlu sonuçlarını almak isterler. Bu dönütü ise denetim mekanizması aracılığıyla alırlar. Eğitimde denetimin amacı, eğitim ve öğretimin amaçlarına uygun yöntemleri bulmak ve ürünün nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesini sağlamaktır (Atay,1996). Başboş ve plansız bir şekilde verilen eğitim zaman ve emek kaybindan öteye gidemez. Ekonomik, siyasal ve toplumsal işleve sahip olan okul kurumlarının da etkililiğini sağlamakta uygulanan denetimler eğitim sistemimizde kurum denetimi ve ders denetimi olarak yapılmaktadır (Taymaz, 2002).

Kurum denetimi genel anlamıyla “eğitim-öğretim veren kurumların tüm etkinliklerinin incelendiği denetim” olarak tanımlanabilir. Kurum denetimi, eğitim örgütlerinin yönetimine ilişkindir. Kurumlardaki denetim defterinin incelenmesiyle, geçmişteki durum konusunda veri sağlanarak anlık durum yerine daha uzun bir süreç içindeki görünümün gözetilmesi sağlanabilir (Başar, 1995). Kurum denetiminde bir eğitim örgütünün amaçlarını gerçekleştirmede insan ve madde kaynaklarının sağlanma, yararlanılma durumunun gözlenmesi, kontrol edilmesi ve belli kriterlere göre değerlendirilmesi yapılır (Taymaz, 2002).

Ders denetimi ise genel anlamıyla “öğretmenin işlediği ders esnasında yapılan denetim” olarak tanımlanabilir. Taymaz 'a göre ise ders denetimi, bir öğretim kurumunda, öğretici olarak görev alan öğretmenlerin öğretim ve eğitim etkinliklerindeki çalışmaların gözlenmesi, incelenmesi ve değerlendirilmesidir (Taymaz, 2002). Ders denetimleri kontrol amaçlı veya rehberlik amaçlı yapılabilir. Rehberlik amacıyla yapılan ders denetimi öğretmenlerin olası eksikliklerini önlemeye ve eğitim sürecini geliştirmeye çalışmakta, kontrol amaçlı yapılan ders denetimi ise eksiklerin tespiti ve giderilmesi için yapılmaktadır.

Belli seviyede genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon bilgisine sahip olan ve yükseköğrenim gören adaylar Milli Eğitim Bakanlığınca tespit olunan şartlara göre öğretmen olarak atanırlar. Öğretmenler üniversitede gördükleri teorik ağırlıklı eğitimin uygulamasını sınıflarında daha çok deneme yanılma yoluyla yapmakta, bu konuda yeterli hizmet içi eğitim alamamaktadır (Budak ve Demirel, 2003). Öğretim becerilerini kendi deneyimleriyle ve gayretleriyle geliştirmeye çalışmakta; meslektaşlarından, okul müdürlerinden veya okullarına yılda birkaç kez gelen müfettişten yardım almaktadır. Denetimin mesleki rehberlik sağlaması bu bakımdan öğretmenlere yardımcı olmaktadır.

Denetimin rehberlik işlevinin bir yönü de değişime ayak uydurmayı sağlamasıdır. Toplumların dolayısıyla toplumların gereksinimlerinin çok hızlı bir şekilde değişmesi eğitim sistemlerinin de dinamik bir yapıda olmasını gerektirmektedir. Aydın (2014), “okullarda öğrenilen bilgi ve kazanılan beceriler hızlı değişmeler karşısında güncelliklerini koruyamamakta ve çok çabuk eskimektedir. Bu olgu her meslek dalında olduğu gibi, öğretmenlikte de sürekli bir kendini yenilemeyi zorunlu kılmaktadır. Böyle bir toplumsal olgu ile karşı karşıya kalan öğretmenlerin kendi başlarına bırakılmamaları gerekir” ifadesinde denetimin bu yönünü vurgulamıştır (Aydın, 2014).

Türkiye’de kurum denetimleri maarif müfettişlerince yapılmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanlığı ile Maarif Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği'ne göre 3 yıllık çalışma programı ve yıllık faaliyet planı hazırlanır. Başkanın teklifi, müsteşarın uygun görüşü ve bakan onayı ile uygulamaya konulan bu plan her yıl değerlendirilir. Değerlendirme sonuçlarına göre plan yeniden gözden geçirilir.

Ders denetimleri ise ülkemizde maarif müfettişleri ve okul müdürleri tarafından yapılmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı “İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi”nde müfettişlerin kurumlarda; “kurum teftişi” ile “seminer ve kurs teftişi” yapmakla görevli oldukları belirtilmiştir. Kurum teftişi ise yönetici

teftişi, öğretmen teftişi ve diğer personel teftişi olarak sınıflandırılmıştır. Fakat bu yönerge 26.08.2014 tarihinde yürürlükten kalkmıştır.

24.05.2014 tarihinde yürürlüğe giren “Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanlığı İle Maarif Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği”nin 59. Maddesinde ise müfettiş ve müfettiş yardımcılarının görev ve yetkilerinde “652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17’nci maddesinde belirtilen görevleri yapar” ifadesi geçmektedir. 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddesinde ise maarif müfettişlerinin öğretmen teftişi görevinden söz edilmemiştir. Kurum denetimi yine müfettişler tarafından yapılmaya devam edecek ama müfettişler gerekliliği gördüğü durumlar dışında düzenli olarak ders denetimi yapmayacaktır. Bu durum okul müdürlerinin eskiden beri var olan ders denetimi görevinin önemini daha da artırmıştır.

Ders denetimlerinde müdür etkinliğinin artmasının olumlu ve olumsuz yanları olabilir. Bunlar son zamanlarda gündeme gelen tartışma konularındandır. Müdürün denetim için özel bir eğitim almamış olması, öğretmenin aynı zamanda müdürün mesai arkadaşı olması vb. gibi durumlar müdür teftişinin olası olumsuz yanları olarak görülmektedir. Öğretmenlerin müdürler tarafından kolaylıkla ulaşılabilir olmasıyla daha sık ders denetimi yapılması olanağı vb. durumlar ise müdürlerin ders denetimlerinin olumlu yanları olarak tartışılmaktadır.

Müdürlerin ders denetim görevi 2508 sayılı Tebliğler Dergisininin 13. Maddesinde “Öğretmenlerin meslekleri ile ilgili alanlarda yetişmelerini teşvik eder ve bu konuda gerekli tedbirleri alır. Ders yılının çeşitli zamanlarında öğretmenlerin derslerini ve diğer faaliyetlerini yakından izler.” şeklinde belirtilmiştir. Okul müdürleri için yeniden canlandırılan bu denetim rolüne ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi bu alandaki araştırma boşluğunun doldurulmasına yardımcı olabilir.

Bu çalışmada müdürlerin okullardaki ders denetim görevine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Ders denetim sıklığı, denetimde müdürün nelere dikkat ettiği, denetim esnasında müdürün sınıf için pozisyonu, denetim sonrası neler yapıldığı, ders denetiminin öğretmene katkıları, ders denetimini kimin yapması gerektiği ve denetimi yapacak olan kişide olması gereken niteliklerin öğretmen görüşlerine göre ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu çalışmanın, eğitim alanında gittikçe önem kazanacağı öngörülen müdürlerin ders denetimine ilişkin alan yazın için bir katkı yapması beklenmektedir. Bu konuda yapılmış sınırlı sayıda ampirik çalışmanın olduğu göz önüne alındığında her türlü araştırma verisinin bu konuya katkı yapacağı söylenebilir (Gentry, 2002; Kamens vd., 2013; Michael vd. 2013; Yılmaz, 2009).

2. Yöntem

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

2.1. Araştırmanın Deseni

Bu araştırma tarama modellerinden betimsel tarama modelindedir. Araştırmada okul müdürlerinin yaptıkları ders denetimlerini öğretmen görüşlerine göre belirlemede nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni ile farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olguları incelenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmada kullanılan görüşme sorularından bazıları nicel sorular olduğundan bu çalışma karma desendedir.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2014-2015 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş Elbistan ilçesindeki ilkökul, ortaokul ve liselerde görev yapan 1791 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem türlerinden kartopu örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu örnekleme potansiyel denekleri belirlemenin zor olduğu zaman kullanılır. Bu teknikte denekler tanıdıklarını araştırmaya yönlendirirler. Katılımcıların sırayla bir diğerine yönlendirmesiyle katılımcı grubu belli bir noktaya kadar devam eder. Tepeden aşağıya yuvarlandıkça büyüyen kartopu gibi örneklem hacmi giderek büyür (Cohen, Manion ve Morrison, 2007). Araştırmaya müdür tarafından ders denetimi geçirmiş 52 öğretmen katılmıştır. Öğretmenler Ö1,Ö2,...,Ö52 şeklinde kodlanarak katılımcıların gizliliği sağlanmıştır. Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerle ilgili bilgiler Tablo 1 de gösterilmiştir. Çalışma grubundaki öğretmenlerin seçiminde farklı branşlardan olmasına da özen gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Betimsel Veriler

Değişken	Seçenekler	Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	21	40,38
	Erkek	31	59,62
Okul türü	İlkokul	10	19,23
	Ortaokul	35	67
	Lise	7	14
Kıdem	1-5 yıl	25	48,07
	6-10 yıl	19	36,54
	11-15 yıl	4	7,69
	16-20 yıl	2	3,85
	21 yıl ve sonrası	2	3,85
Branş	Türkçe	9	17,31
	Matematik	9	17,31
	Sınıf	9	17,31
	İngilizce	5	9,61
	Fen	4	7,69
	Sosyal	4	7,69
	Beden	3	5,77
	Din	2	3,85
	Diğer	7	1,46
Toplam		52	100

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış formları görüşülen kişiye kendini ifade etme imkanı sağlamaktadır (Akgün, Büyüköztürk, Demirel, Karadeniz ve Kılıç Çakmak, 2013). Yarı yapılandırılmış görüşmeler için görüşmelerde kullanılmak üzere bir dizi soru hazırlanmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, kendileriyle görüşülen kişilerin hepsine soruların aynı sırayla sorulduğu ve görüşülen kişilerin soruları istediği genişlikte yanıtlamasına izin verildiği bir görüşme şeklidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Veri toplama aracının hazırlanmasında ilk olarak ilgili alanyazın taranmıştır. Ders denetiminin uygulama süreci ve müdürlerle ilişkisi incelenmiştir. Konunun bir bütün halinde araştırılması için ders denetim süreci “denetim öncesi”, “denetim esnasında” ve “denetim sonrası değerlendirme” şeklinde üç bölüm olarak planlanmıştır. Buna uygun olarak konuyu en iyi ifade edebilecek sorular hazırlanmaya çalışılmış, soruların taslağı hazırlandıktan sonra uzman görüşü alınmıştır. Ön uygulamadan sonra uzman görüşüne uygun olarak yeniden düzenlenen forma son şekli verilmiştir. Görüşme sorularından bazıları şunlardır:

- Müdürünüz ders denetimini nasıl yapıyor? (denetim öncesi, denetim boyunca ve sonrasında)
- Ders denetiminde müdürünüzün dikkat ettiği şeyler nelerdir?

2.4. Verilerin Toplanması

Görüşmeler öğretmenlerle okullarda birebir yapılmıştır. Okul seçiminde ilk olarak birinci araştırmacının kendi okulundan başlanmış daha sonra görüşmecilerin önerileriyle diğer okullara geçilmiştir. Yapılan görüşmeler her bir öğretmen için ortalama 15 dakika sürmüştür. Görüşmeye başlamadan önce araştırmacının amacı hakkında katılımcılar bilgilendirilmiş ve katılımcıların isimlerinin kodlanacağı bilgisi paylaşılmıştır. Katılımcının sorulara cevap vermekte güçlük çektiği ya da soruyu farklı anladığı noktalarda bazı açıklamalar getirilmiştir. Bu süreçte katılımcının

düşüncelerini kesintisiz olarak aktarabilmesine olanak sağlanmıştır. Görüşme kayıtları birinci araştırmacı tarafından görüşme formuna görüşme esnasında not alınmış ve görüşme sonunda öğretmenlerin sorulara verdikleri yanıtları doğrulamaları sağlanmıştır. Veri toplama süreci sonunda toplam 52 görüşme formu analize hazır şekilde elde edilmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Verilerin değerlendirilmesinde ise betimsel ve içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz, derinlemesine analiz gerektirmeyen verilerin işlenmesinde kullanılırken, içerik analizi elde edilen verilerin daha yakından incelenmesini ve bu verileri açıklayan kavram ve temalara ulaşılmasını gerektirir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Betimsel analizle görüşme yapılan bireyleri tanıttıcı bulgular değerlendirilir, içerik analizi yoluyla veriler tanımlanmaya çalışılır; birbirine benzediği ve birbiri ile ilişkisi olduğu tespit edilen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek yorumlanır. İçerik analiziyle katılımcıların görüşlerinin içerikleri sistematik olarak tanımlanmaktadır (Altunışık ve Diğerleri, 2010).

Araştırmada görüşme formları okunarak çözümlenmiş, kodlar belirlenmiştir. Kodlara göre alt temalar belirlenmiştir. Alt temalar düzenlenerek alt temalara ait ana temalar oluşturulmuştur. Görüşlerden çıkarılan tabloların uygunluğu için uzman görüşlerine başvurulmuş ve son şekli verilmiştir. Görüşmecilerin yanıtlarına göre alt temaların frekansları ve bu frekanslara göre yüzdelik değerleri belirlenmiştir. Bu frekanslar düzenlenerek yorumlanmasını kolaylaştırmak amaçlı tablo haline getirilmiştir. Tablolar düzenlenerek bulgular tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Görüşmeleri olduğu gibi yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Analizler ayrıca araştırılan konu hakkında bilgi sahibi üçüncü bir meslektaşın tutarlılık incelemesine tabi tutulmuş ve oluşturulan temaların içeriğe uygunluğunun teyidi alınmıştır. Ayrıca araştırma sonunda elde edilen sonuçlara ilişkin katılımcı teyidi de alınarak araştırmanın iç geçerliliği (inandırıcılık) artırılmaya çalışılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmanın amacına yönelik bulgular ve bunlarla ilgili yorumlara verilmiştir.

3.1. İçerik sonucu ortaya çıkan tema ve alt temalar

İçerik analizi sonucu ortaya çıkan tema ve alt temalar Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2. Araştırmada ortaya çıkan tema ve alt temalar

Tema	Alt tema
Denetim sıklığı	Yılda bir kez, dönemde bir kez, dönemde birkaç kez, ayda bir kez
Müdür davranışı	Denetimi haber veriyor, haber vermiyor
Denetimde dikkat edilen noktalar	Dersin sunumu, evrak, öğrencilerin derse katılımı, sınıf yönetimi, sınıfın fiziki durumu, kılık kıyafet, müdüre yönelik tutum
Müdürün sınıf içi mevcut pozisyonu	İzleyici, katılımcı
Müdürün sınıf içi istenen pozisyonu	İzleyici olmalı, katılımcı olmalı
Denetim sonrası geribildirim yapılıyor mu?	Evet, hayır
Olumlu değerlendirme sonrası öğretmenin yaşadığı hisler	Teşvik edilmiş, mesleki yönden gelişmiş, mutlu, değerli hissetme
Olumsuz değerlendirme sonrası öğretmenin	Ders çıkarmaya çalışırım, mesleki gelişim ihtiyacı, iyi

yaşadığı hisler	hissetmiyorum, önemsemiyorum, kötü hissetmem, teşvik edilmiş
Öğretmen gelişimine katkısı var mı?	Evet, hayır, koşula bağlı evet
Öğretmen gelişimine katkıları	Eksikleri görme, mesleki gelişim, sürekli hazırbulunuşluğa teşvik, ders içi performans, tecrübe aktarımı
Denetim kim tarafından yapılmalı?	Müdür, alanında uzman denetçiler, müfettiş, zümre öğretmeni, öğrenci, denetime gerek yok, öğretim üyesi
Denetçide olması gereken nitelikler	Alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi, tarafsızlık, deneyim, akademik eğitim, iletişim becerisi, çok yönlü değerlendirme becerisi, genel kültür, olumlu ve çözüm odaklı, lider

3.2. Okullarda Müdür Tarafından Yapılan Ders Denetimlerinin Sıklığına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmen görüşlerine göre okullarda müdür tarafından yapılan ders denetimlerinin sıklıkları Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Müdürlerin Ders Denetimi Yapma Sıklıkları

Alt temalar	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Yılda 1 kez	Ö25, Ö42, Ö45, Ö46, Ö49, Ö51	6	11,54
Dönemde 1 kez	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö21, Ö22, Ö23, Ö24, Ö26, Ö27, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö36, Ö37, Ö43, Ö44, Ö47, Ö48, Ö50, Ö52	40	76,92
Dönemde birkaç kez	Ö16, Ö20, Ö40, Ö41	4	7,69
Ayda 1 kez	Ö38, Ö39	2	3,85
	Toplam	52	100

Tablo 3 incelendiğinde görüşme yapılan öğretmenlere ders denetimlerinin büyük çoğunlukla dönemde bir kez yapıldığı (%76,92) görülmektedir. Dönemde 1 kez ders denetimi geçirdiğini ifade eden öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

Ö17: “Dönemlik denetimler yapılmaktadır.”

Ö31: “Her dönem 1 defa denetim yapıyor.”

Katılımcıların görüşlerine göre “yılda 1 kez” ders denetimi yapılan öğretmenlerin oranı yüzde 11,54 , “dönemde birkaç kez” ders denetimi yapılan öğretmenlerin oranı yüzde 7,69 ve en az oranla “ayda 1 kez” ders denetimi yapılan öğretmenlerin oranı yüzde 3,85 olarak tespit edilmiştir.

3.3. Ders Denetimi Öncesi Müdürün Davranışı Temasına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre ders denetimi öncesinde müdürün davranışına ilişkin alt temalar Tablo 4’de verilmektedir:

Tablo 4. Ders Denetimi Öncesi Müdürün Davranışı

Alt tema	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Haber veriyor	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö14,Ö15,Ö17,Ö18,Ö19,Ö20,Ö23,Ö24,Ö26,Ö27,Ö29,Ö30,Ö31,Ö33,Ö35,Ö36,Ö37,Ö38,Ö39,Ö40,Ö41,Ö45,Ö47,Ö49,Ö50,Ö51,Ö52	39	75
Haber vermiyor	Ö13,Ö21,Ö22,Ö25,Ö28,Ö32,Ö34,Ö42	8	15,38
Yanıtsız	Ö16,Ö43,Ö44,Ö46,Ö48	5	9,62
Toplam		52	100

Görüşme yapılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%75) ders denetimi öncesi müdürlerinin denetime geleceğini haber verdiğini ifade etmişlerdir.

Ö1: “Denetim öncesi teftiş olacağına dair haber veriyor.”

Ö11: “Denetime gelmeden 1 gün önce haber verdi.”

Ö14: “Denetim öncesi beklentilerini açıklıyor. Denetim yapacağı günü söylüyor.”

Ö20: “En az 2 gün önceden denetime geleceğini haber veriyor.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin bir kısmı ise müdürlerinin ders denetimi yapacağını önceden kendilerine haber vermediğini ifade etmişlerdir. Görüşler incelendiğinde bu durumdan hoşnut olmayan öğretmenlerin olduğu da söylenebilir. Ders denetimini önceden haber almayan öğretmenlerden bazılarının ifadeleri şu şekildedir:

Ö25: “Dikkatli ve anlayışlı bir şekilde haber vermeden sınıfa gelip notlar alıyor ve ders bitiminde uyarıları varsa konuşma yapıyor.”

Ö28: “Denetime geleceğini önceden söylemez. Ders esnasında derse girerek arka sıraya oturur.”

3.4. Ders Denetiminde Müdürün Dikkat Ettiği Noktalara İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre müdürlerinin ders denetimi sırasında en çok dikkat ettiği noktaları içeren alt temalar Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5. Ders Denetiminde Müdürün Dikkat Ettiği Noktalar

Alt tema	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Dersin sunumu	Ö1,Ö2,Ö4,Ö5,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö13,Ö14,Ö15,Ö17,Ö19,Ö23,Ö24,Ö25,Ö29,Ö30,Ö32,Ö34,Ö35,Ö37,Ö38,Ö39,Ö41,Ö43,Ö44,Ö45,Ö46,Ö47,Ö48,Ö50,Ö51,Ö52	34	25,76
Evrak	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö15,Ö16,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22,Ö23,Ö25,Ö26,Ö30,Ö34,Ö36,Ö39,Ö40,Ö41,Ö42,Ö46,Ö48	30	22,73
Öğrencilerin derse katılımı	Ö3,Ö4,Ö5,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö17,Ö18,Ö20,Ö22,Ö23,Ö26,Ö27,Ö28,Ö29,Ö31,Ö33,Ö36,Ö37,Ö38,Ö41,Ö43,Ö44,Ö45,Ö48,Ö49,Ö50	31	23,48
Sınıf yönetimi	Ö1,Ö2,Ö4,Ö5,Ö15,Ö16,Ö17,Ö20,Ö24,Ö27,Ö29,Ö30,Ö31,32,Ö33,Ö35	24	18,18

	,Ö36,Ö37,Ö38,Ö39,Ö47,Ö48,Ö51,Ö52		
Sınıfın fiziki durumu	Ö4,Ö6,Ö11,Ö30,Ö40,Ö41,Ö42,Ö47	8	6,06
Kılık kıyafet	Ö1,Ö5,Ö38	3	2,27
Müdüre yönelik tutumu	Ö5,Ö25	2	1,52
Toplam		132	100

Tablo 5’de görüldüğü gibi “dersin sunumu” (%25,76) en çok öğretmenin ifade ettiği görüş olarak bulunmuştur. Öğretmenlerin çoğunluğu dersin sunumunda müdürlerinin; öğretmenlerin dersi anlatışı, derste kullandıkları yöntem ve teknikler ve materyallerin etkin kullanımını en önemli olarak gördüklerini söylemişlerdir. Aşağıda öğretmenlerin bu konudaki görüşlerinden örnekler verilmiştir:

Ö14: “*Öğrencilerin anlaması için kullanılan materyaller, öğrencilerin seviyesine inilebiliyor mu ona bakıyor.*”

Ö25: “*Ders anlatımı, yöntem ve teknikler...*”

Ö38: “*... derste kullanılan araç ve gereçlere dikkat eder.*” *alıntular biraz daha ayrıntılı verilmeli.*

Bununla birlikte öğretmenlerin görüşlerine göre müdürlerin “öğrencilerin derse katılımı” (%23,48) alt temasında da “dersin sunumu” na çok yakın oranda dikkat ettiği görülmektedir. Öğretmenlerin müdürlerinin dikkat ettiğini söyledikleri en yüksek yüzdeli (%23,48) diğer alt tema ise “öğrencilerin derse katılımı”dır. Derse katılım boyutunda öğrencilerin derse olan ilgisine, bilgi ve beceri düzeylerine ve dersle ilgili dönütlere dikkat ettiği söylenebilir. Bu konudaki öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

Ö3: “*Öğrencilerin katılımı, dikkat durumları istenen düzeyde mi ?*”

Ö30: “*Öğretmenin ders anlatırken kullandığı yöntem ve teknikler, öğrencilere söz hakkı verip vermediği vs.*”

Ö36: “*Çocukların derse katılımına yani aktif mi pasif mi olduklarına dikkat eder.*”

Ö45: “*Dersi ne kadar verimli işlediğimize, öğrencileri dersi işleyiş sürecine ne kadar dahil edip etmediğimize dikkat ediyor.*”

Öğretmenlerin en çok ifade ettiği üçüncü alt tema olan “evrak” alt teması yıllık planlar, günlük planlar, toplantı tutanakları, sınıf defteri, yazılı kağıtları... gibi kodları kapsamaktadır. Ders denetiminde müdürünün evraklara dikkat ettiğini söyleyen öğretmenlerin görüşlerine ilişkin örnekler aşağıdaki gibidir:

Ö2: “*Yıllık plan ile işlenen konunun paralelliği, sınıf defterinin ve yoklama fişlerinin doldurulması, ...*”

Ö4 :” *Ders defterleri, planlar, zümreler, sınavlar, çalışma kitapları, ...*”

Ö25:” *... dosyanın tertip düzeni...*”

Ö34 :” *Öğretmenin eli boş sınıfa girmesini hoş karşılamıyor. Elimizin biraz kalabalık olmasını, işte dosyalar vesaire , tavsiye ediyor*”

Ö46: “*Ders defterinin düzenli olarak doldurulması, imzalanması.*”

Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine (% 18,18) dikkat eden müdürlerin sayısı da azımsanmayacak miktardadır. Sınıf yönetimi becerilerine dikkat ettiğini ifade eden öğretmenlere ilişkin görüşlerin bir kısmı şu şekildedir:

Ö39: “*Sınıfa hakimiyet.*”

Ö17 : “*Derse hakimiyet, çocukları sıkmadan ve dikkatlerini dağıtmadan, ara ara çocukların ilgisini başka yere çekerek, eğlenceli, eğitici verimli olması.*”

Öğretmenlerin görüşlerine göre ders denetiminde müdürün dikkat ettiği diğer şeyler ise Sınıfın fiziki durumu, kılık kıyafet ve öğretmenin müdüre yönelik tutumu olarak tespit edilmiştir.

3.5. Ders Denetimi Esnasında Müdürün Sınıf İçi Pozisyonu Temasına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre ders denetimi yaparken müdürün sınıf içi pozisyonunun nasıl olduğuna ilişkin alt temalar Tablo 6'daki gibidir.

Tablo 6. Ders Denetimi Esnasında Müdürün Sınıf İçi Pozisyonu

Alt temalar	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
İzleyici	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16, Ö17,Ö18,Ö19,Ö20,Ö21,Ö23,Ö24,Ö25,Ö26,Ö27,Ö30,Ö31, Ö32,Ö35,Ö37,Ö38,Ö39,Ö42,Ö43,Ö44,Ö46,Ö47,Ö50,Ö52	39	75
Katılımcı	Ö5,Ö22,Ö28,Ö33,Ö34,Ö36,Ö40,Ö41,Ö45,Ö46,Ö48,Ö49,Ö51	13	25
	Toplam	52	100

Tablo 6'da görüldüğü üzere görüşme yapılan öğretmenlerin müdürlerinin büyük çoğunluğu (%75) ders denetiminde sadece "izleyici" konumunda bulunmaktadır. Öğretmenler müdürlerinin derse gelip, öğrenci ve öğretmenleri selamlayıp uygun bulunduğu yere oturarak dersi dinlediklerini, derse aktif şekilde katılmadıklarını söylemişlerdir. Katılımcıların görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

Ö14: "Sadece izleyici. Notlar alarak sonradan fikir alış verişi yapıyoruz."

Ö20: "Derse müdahale etmiyor, sadece gözlemliyor."

Ö32: "Sessizce izleyici durumdaydı."

Görüşme yapılan öğretmenlerin diğer kısmı ise (%25) müdürlerinin denetimdeki konumunu "katılımcı" olarak ifade etmişlerdir. Müdürlerinin ders esnasında sınıfın bir üyesiymiş gibi derse katıldıklarını söylemişlerdir. Bu görüşe ilişkin öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö5: "Bir müddet izleyici olarak, sonrasında ise öğrencilerle etkileşime geçerek denetim yapıyor."

Ö33: "Sadece izleyici değil, arada derse katılarak varlığını hissettiriyor."

Ö45: "Arka sıraya oturup sınıf hakimiyetini sağlıyor ve derse aktif bir şekilde katılıyor."

3.6. Ders Denetimi Esnasında Müdürün Olması Gereken Sınıf İçi Pozisyonu Temasına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre ders denetiminde müdürün pozisyonunun nasıl olması gerektiği Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Ders Denetimi Esnasında Müdürün Olması Gereken Sınıf İçi Pozisyonu

Alt temalar	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
İzleyici olmalı	Ö2,Ö3,Ö4,Ö6,Ö7,Ö9,Ö10,Ö11,Ö13,Ö14,Ö16,Ö17,Ö18,Ö23, Ö24,Ö25,Ö26,Ö27,Ö30,Ö32,Ö35,Ö38,Ö39,Ö42,Ö43,Ö47,Ö50	27	51,92
Katılımcı olmalı	Ö1,Ö5,Ö8,Ö15,Ö19,Ö21,Ö22,Ö28,Ö33,Ö36,Ö40,Ö41,Ö46	13	25,00
Görüşme sorusunu yanıtlamayanlar	Ö20,Ö31,Ö34,Ö37,Ö44,Ö45,Ö48,Ö49,Ö51,Ö52	10	19,23
Farklı görüş belirtenler	Ö12,Ö29	2	3,85
	Toplam	52	100

Görüşme yapılan öğretmenlerin yarısından fazlası (% 51,92) müdürlerin ders denetiminde “izleyici” konumda olması gerektiğini düşünmektedir. Öğretmenlerin müdürün izleyici olmasını yeğlemesinin sebebi öğretmenlerin müdürün dersin akışını bozmamasını istemesi görüşünde olduklarından veya öğrencilerin önünde eleştirilmek istemedikleri görüşünden kaynaklı olabilir. Bu görüşe ilişkin öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö4 : “Derse katılması uygun olmaz.”

Ö27: “İzleyici olması doğru bence. Ders esnasında müdahale edilirse öğretmen de kendini rahatsız hisseder.”

Ö35: “Sadece izleyici konumda olmalı, eksiklikler varsa daha sonra öğretmene birebir iletmelidir.”

Ö43: “Ders esnasında katılmasını doğru bulmuyorum. Eleştirdiği maddeleri söyler, ben mantıklı bir açıklamam varsa açıklarım. Tekrar ders denetimi için geldiğinde değişim var mı onu gözler.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin bir kısmı (%25) ise müdürlerin ders denetimlerinde “katılımcı” olması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Ö1: Bana göre ders boyunca aktif olmalı, öğrencilerin kazanımları sorgulanmalı.”

Ö8: “Alan bilgisi olsa da katılımcı daha iyi olabilir.”

Ö40: “ Müdür derse katılıyor, benle ve öğrencilerle sohbet havasında geçiyor. Böyle daha iyi.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin yüzde 19,23 ü fikir belirtmemişler, yüzde 3,85 i ise farklı görüş belirtmişlerdir.

3.7. Okul Müdürlerinin Ders Denetimi Sonrası Geribildirim Temasına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre ders denetimi sonrası müdürün geribildirim yapıp yapmadığına ilişkin bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Okul Müdürlerinin Ders Denetimi Sonrası Geribildirim

Geribildirim	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Evet	Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö18,Ö20, Ö22,Ö23,Ö24,Ö25,Ö26,Ö27,Ö29,Ö30,Ö31,Ö34,Ö35,Ö37,Ö38,Ö39,Ö40, Ö41,Ö42,Ö43,Ö46,Ö47,Ö48,Ö49,Ö50,Ö52,	41	78,85
Hayır	Ö1,Ö6,Ö19,Ö21,Ö28,Ö32,Ö33,Ö36,Ö44,Ö45,Ö51	11	21,15
	Toplam	52	100

Görüşme yapılan öğretmenlerin büyük bir kısmı (% 78,85) müdürlerinin ders denetimi sonrası geribildirimde bulunduğunu, diğer kısmı (%21,15) ise ders denetimi sonrası herhangi bir geribildirimde bulunmadığını, değerlendirme yapmadığını ifade etmişlerdir. Müdürlerin geribildirimde bulunduğunu söyleyen öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

Ö3: “Yöntem ve tekniklerle ilgili aksama veya yetersiz gördüğü durumları, sınıf yönetimi konusundaki tavsiyeleri ile dönüt vermekte.”

Ö20: “Eksik gördüğü hususlarda rehberlik yapıyor. Dersi etkin işlememiz için yapmamız gereken davranışlar konusunda bize bilgi veriyor.”

Ö22: “Odasında evraklarıma bakıp eksiklerimi söylüyor.”

Ö43: “Evet. Her bir noktayı iyi ve kötü yönleriyle açıklıyor.”

Ders denetimi sonrası herhangi bir geribildirim almadığını söyleyen öğretmen görüşlerinden bazıları ise şu şekildedir:

Ö1: “Denetim sonrası dönüt verilmiyor. Teftiş defterine yapılan değerlendirme de gösterilmiyor.”

Ö6: “Değerlendirme yapmadı bana, geribildirimde bulunmadı. Nasıl yapmam gerektiğini söylemedi.”

Ö28: “Geribildirim vermiyor. Sınıftan çıktıktan sonra o konuda konuşmuyoruz.”

3.8. Ders Denetimi Sonrası Değerlendirme Yapıldığında His Temasına İlişkin Bulgular

Görüşmecilerin ders denetimi sonrası müdür tarafından değerlendirme yapıldığındaki hisleri; olumlu olarak değerlendirildiğinde ve olumsuz olarak değerlendirildiğindeki hisler şeklinde iki kısma ayrılarak ifade edilmiştir.

Katılımcıların olumlu değerlendirme yapıldığındaki hisleri Tablo 9'daki gibidir.

Tablo 9. Ders Denetimi Sonrası Olumlu Değerlendirme Yapıldığında Hisler

Alt temalar	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Teşvik edilmiş	Ö1,Ö4,Ö8,Ö11,Ö12,Ö13,Ö17, Ö20,Ö29,Ö34,Ö50	11	33,33
Mesleki yönden gelişmiş	Ö2,Ö5,Ö14,Ö24,Ö25,Ö29,Ö35,Ö38,Ö39,Ö42,Ö46	11	33,33
Mutlu	Ö15,Ö16,Ö18,Ö22,Ö29,Ö32,Ö36,Ö40,Ö41,Ö47	10	30,30
Değerli hissedirim	Ö10	1	3,04
	Toplam	33	100

Görüşmeye katılan öğretmenlerin yüzde 33,33' ü müdürleri tarafından olumlu olarak değerlendirildiğinde teşvik edilmiş ve aynı orandaki öğretmen mesleki yönden gelişmiş hissettiklerini söylemişlerdir. "Teşvik edilmiş" alt teması öğretmenin derse yönelik istek ve motivasyonunu artırmasını ifade etmektedir. Bu yönde hisseden öğretmenlerin görüşlerinden bir kısmı aşağıdaki gibidir:

Ö24: "Olumlu eleştiriler mesleki gelişimime katkı sağlar"

Ö25: "Mesleki gelişim yönünden faydalanıyorum."

Ö23: "İşini düzgün bir şekilde yapan personele denetim bir eziyetten ziyade teşviktir. Yanlışlarımı ve hatalarımı başkalarının gözünden görmek daha iyi çalışmamı sağlar."

Görüşmeye katılan öğretmenler yüzde 30,30 luk kısmı ise "mutlu" hissettiklerini ifade etmişlerdir. Az bir kısmı ise (%3,13) ise müdür tarafından olumlu değerlendirildiğinde "değerli" hissetmektedir.

Görüşme yapılan öğretmenlerden ders denetimi sonrası müdürleri tarafından olumsuz olarak değerlendirdiğindeki hisleri Tablo 10'daki gibidir.

Tablo 10. Ders Denetimi Sonrası Olumsuz Değerlendirme Yapıldığında Hisler

Alt temalar	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Ders çıkarmaya çalışırım	Ö1,Ö6,Ö8,Ö14,Ö15,Ö16,Ö22,Ö23,Ö31,Ö32,Ö40,Ö47	12	35,29
Mesleki yönden gelişmiş	Ö2,Ö14,Ö25,Ö35,Ö38,Ö39,Ö42,Ö46	8	23,53
İyi hissetmiyorum	Ö1,Ö11, Ö23,Ö24,Ö44,Ö48,Ö52	7	20,59
Hiçbir şey hissetmem (önemsemiyorum)	Ö9,Ö12,Ö27,Ö30	4	11,76
Kötü hissetmem	Ö18,Ö47	2	5,89
Teşvik edilmiş	Ö5	1	2,94
	Toplam	34	100

Müdürü tarafından olumsuz olarak değerlendirilen öğretmenlerin en yüksek orana sahip olan kısmı (%35,29) “ders çıkarmaya çalıştıklarını” ifade etmişlerdir. Bu yöndeki görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Ö23: “Kendimi geliştirmek için o eleştirileri dikkate alırım.”

Ö47: “Herhangi bir olumsuz eleştiride düzeltmek için yapmam gerekenleri araştırırım.”

Katılımcı öğretmenlerin yüzde 23,53 ü ise değerlendirme sonrası mesleki yönden gelişmiş hissettiklerini ifade etmişlerdir.

Ö35: “Kendimi geliştirme açısından, müdürün tecrübelerini de göz önüne alırsak, eksikliklerimi söylemesi benim mesleki gelişimime katkı sağlıyor.”

Ö42: “Mesleki açıdan olumlu bir gelişme oluyor.”

Müdürü tarafından olumsuz olarak değerlendirilen öğretmenlerin diğer görüşleri ise “iyi hissetmiyorum”, “hiçbir şey hissetmem(önemsemiyorum)”, “kötü hissetmem” ve “teşvik edilmiş” hissederim şeklindedir.

3.9. Ders Denetiminin Öğretmenlerin Gelişimine Katkısının Olup Olmadığı Temasına İlişkin Bulgular

Ders denetimlerinin öğretmenlerin gelişiminde katkısı olup olmadığına ilişkin öğretmen görüşleri Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Ders Denetiminin Öğretmen Gelişimine Katkı Durumu

Katkı	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Evet	Ö3,Ö4,Ö10,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö20,Ö22,Ö24,Ö25,Ö26,Ö27,Ö29,Ö30,Ö31,Ö32,Ö34,Ö35,Ö38,Ö39,Ö42,Ö43,Ö45,Ö46,Ö47,Ö50	28	53,85
Hayır	Ö5,Ö7,Ö8,Ö9,Ö11,Ö12,Ö17,Ö19,Ö23,Ö44,Ö48,Ö49,Ö51,Ö52	14	26,92
Koşula bağlı evet	Ö1,Ö2,Ö6,Ö21,Ö28,Ö33,Ö36,Ö37,Ö40,Ö41	10	19,23
	Toplam	52	100

Görüşme yapılan öğretmenlerin yarısından fazlası (%53,85) ders denetimlerinin kendilerine katkısının olduğunu düşünmektedir. Bu fikirde olan öğretmen görüşlerinden örnekler aşağıdaki gibidir:

Ö4: “Denetlenmeyen ve değerlendirilmeyen davranışlar bence zamanla amacından saparlar. Bu yüzden denetimlerin bizlere mutlaka olumlu katkısı vardır.”

Ö46: “Evet katkısı mutlaka var.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin yüzde 26,92’si ise ders denetiminin kendilerine herhangi bir katkısı olmadığını ifade etmişlerdir. Bu fikirde olan öğretmen görüşlerinden örnekler aşağıdaki gibidir:

Ö5: “Öğretmenin kendini geliştirmesi için denetime gerek yok. O yüzden katkısı olduğunu pek düşünmüyorum. Eksiklerim elbette var fakat bu eksiklerimi denetim için değil öğrencilere faydalı olmak için gidermeye çalışıyorum. İlla ki ders denetimi yapılmasına gerek olmadığını düşünüyorum.”

Ö44: “Hayır düşünmüyorum müdür yokken daha rahat ders işliyorum.”

Ö52: “Herhangi bir katkısının olduğunu düşünmüyorum.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin geriye kalan kısmı ise (%19,23) ders denetiminin katkısının ancak belli şartlar altında olacağını düşünmektedirler. Görüşme yapılan öğretmenlerin görüşlerine göre ders denetimleri amacına uygun yapılırsa, geribildirimde bulunulursa ve çok sık olmamak kaydıyla yapılırsa öğretmene katkısı olacaktır. Bu konudaki öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö6: “Değerlendirme yapılırsa tabii ki katkısı olur. Ama bir yandan da denetim öğretmenin kendini yetersiz hissetmesine neden oluyor.”

- Ö21: “Ders denetimleri sadece evraka bakmak için yapılırsa bir faydası olmaz. Ama öğretmenin sınıf ortamındaki durumuna, öğretim yöntem ve tekniklerine odaklanırsa çok faydası olacağını düşünüyorum.”
- Ö28 : “Ders denetimi gerçek anlamda yeterli yapılırsa ve geribildirim olursa kendimizdeki eksikleri daha iyi görebiliriz. Bizim için iyi olur. “
- Ö37: “Doğru kişiler tarafından amacına uygun olarak yapılırsa olabilir. Ama denetim şeklinde değil.”

3.10. Ders Denetiminin Öğretmen Gelişimine Katkılarının Ne Olduğuna İlişkin Temaya Ait Bulgular

Görüşmeye katılan öğretmenlerden ders denetiminin katkısının olduğunu düşünen öğretmenlere “ne gibi katkıları olabilir?” şeklinde sorulmuş ve Tablo 12’deki verilere ulaşılmıştır.

Tablo 12. Ders Denetiminin Öğretmen Gelişimine Katkıları

Alt temalar	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Eksikleri görme	Ö1,Ö2,Ö6,Ö10,Ö15,Ö16,Ö28,Ö29,Ö35,Ö43,Ö45,Ö47	11	39,28
Mesleki gelişim	Ö14,Ö20,Ö24,Ö26,Ö42	5	17,86
Sürekli hazırbulunuşluğa teşvik	Ö4,Ö22,Ö27,Ö46,Ö50	5	17,86
Ders içi performans	Ö13,Ö36,Ö39,Ö42	4	14,29
Tecrübe aktarımı	Ö3,Ö18,Ö38	3	10,71
	Toplam	28	100

Tabloda da görüldüğü gibi görüşme yapılan öğretmenlerin görüşlerine göre ders denetimlerinin katkılarından en sık görülen katkısı (%39,28) “eksikleri görme”yi sağlamasıdır. Bu yöndeki görüşlerden bazıları şu şekildedir:

- Ö2:” Denetimden sonra aldığım dönütler eksiklerimi görmemi sağlıyor ve bunları tamamlamam için bana fırsat sunuyor.”
- Ö10: “Kendimi düzeltmem gereken konuları görmüş oluyorum. Örneğin tahtaya konuyu yazın demesi bile gelişimimi sağlıyor.”
- Ö16: “Yetersiz olduğum yanlarımı görüp kendimi yenilemeye çalışıyorum.”
- Ö35: “Eksikleri kapatıp daha iyi bir öğretmen olabilmek için ders denetiminin olmasını faydalı bir uygulama olarak görüyorum.”
- Ö43:”Bazen yaptığımızın en ideal olduğunu düşünabiliyoruz. Ancak bir dinleyici hatamızı daha net görebilir.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin % 17,86 sı ise ders denetiminin mesleki gelişimlerine katkısı olduğunu düşünmektedir. Aslında tüm öğretmenlerin görüşleri dolaylı olarak mesleki gelişimi desteklemektedir. Mesleki gelişimine katkısı olduğunu düşünen öğretmenlerin soruyu genel olarak yanıtladıkları söylenebilir. Bu fikirde olan öğretmen görüşlerinden örnekler aşağıdaki gibidir:

- Ö14: “İyi bir denetim mesleki açıdan gelişim sağlar.”
- Ö20: “Mesleğimde kendimi geliştirmeme yardımcı oluyor.”
- Ö42: “Öğretmenin mesleki gelişimine katkısı oluyor. Ders içi performansını gelişmesini sağlar.”

Görüşme yapılan öğretmenlerin mesleki gelişime katkısı olduğunu düşünenlerle aynı oranda da (% 17,86) ders denetimlerinin kendilerini sürekli hazırbulunuşluğa teşvik ettiğini ifade etmişlerdir. Bu fikirde olan öğretmen görüşlerinden örnekler aşağıdaki gibidir:

- Ö22: “...öğretmen kendine çekidüzen veriyor, dikkat etmesini sağlıyor.”
- Ö27: “Kişi takip edildiğini bilirse ona göre serbest davranmaz.”

3.11. Ders Denetimi Kim Tarafından Yapılması Gerektiği Temasına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre denetimin kim tarafından yapılmasını istediklerine ilişkin bulgular Tablo 13'deki gibidir:

Tablo 13. Ders Denetiminin Kim Tarafından Yapılması Gerektiği

Alt temalar	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Müdür	Ö1,Ö2,Ö4,Ö6,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö15,Ö19,Ö20,Ö26, Ö27,Ö31,Ö33,Ö34,Ö37,Ö38,Ö45	19	32,76
Alanında uzman denetçiler	Ö3,Ö5,Ö7,Ö9,Ö18,Ö21,Ö27,Ö35,Ö39, Ö40,Ö42,Ö47,Ö50	13	22,41
Müfettiş	Ö8,Ö16,Ö22,Ö32,Ö41	5	8,62
Zümre öğretmen	Ö4,Ö25,Ö28,Ö43,Ö46,Ö51	6	10,34
Öğrenci	Ö24,Ö45	2	3,45
Denetime gerek yok	Ö5,Ö14,Ö17,Ö23,Ö29,Ö30,Ö36,Ö44,Ö48,Ö49,Ö52	11	18,97
Öğretim üyesi	Ö5,Ö27	2	3,45
	Toplam	58	100

Denetimi kim yapmalı? Sorusuna görüşme yapılan öğretmenlerin yüzde 32,76 'sı "müdür yapmalı" şeklinde cevap vermişlerdir. Görüşme yapılan öğretmenlerin denetimi müdürün yapmasını istemesinde; müdür ve öğretmenin aynı ortamda bulunuyor olması, müdürün öğretmeni tüm yönleriyle değerlendirebilme imkanı olması gibi sebepleri olabilir. Ders denetimini müdürün yapmasının daha yararlı olacağını düşünen öğretmenlerden bazılarının görüşleri şu şekildedir:

Ö6: "Bence okul müdürünün yapması daha yararlı olur. Müfettiş bizi tanımıyor."

Ö11: "Ders denetimini müdür yapmalı. Çünkü aynı kurumda çalıştığım için daha iyi anlayacağımı düşünüyorum."

Ö19: öğretmenin derste rahat olması bakımından yine en iyi müdür olabilir."

Ö34: "Müfettişlerin yaptığı denetimden müdürün yaptığı denetim çok daha faydalı. Çünkü müdür benim belki o derste moralimde bir düşüş varsa beni daha sonra tekrar değerlendirebilir. Ama müfettiş birkaç yılda bir gelip bir ders saatinde beni değerlendiriyordu. Ya ben o gün iyi bir günümde değilsem..."

Görüşme yapılan öğretmenlerin yüzde 22,41'lik kısmı ise ders denetimlerinin alanında uzman denetçiler tarafından yapılması gerektiği görüşündedir. Bu öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

Ö9: "Kendi alanımızda uzman birisi tarafından yapılırsa yararlı olur. Çünkü eleştirmek çözüm değil nasıl yapılacağını göstermek önemli. Örnek model olmalı rehberlik yapmalı."

Ö40: "Her branşı kendi branşlarında uzman olan kişiler denetlemeli. Okul öncesini okul öncesi alanında uzman, matematiği matematikte uzman vb."

Katılımcılar ders denetimlerini yapması gereken diğer kişiler için müfettiş, zümre öğretmen, öğrenci ve öğretim üyesi olarak görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların yüzde 18,97 si ise denetime gerek olmadığını, öğretmenin kendi kendisini değerlendirmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

3.12. Ders Denetim Yapan Kişide Olması Gereken Niteliklere İlişkin Bulgular

Ders denetimi yapan kişide olması gereken niteliklere ilişkin katılımcıların görüşleri Tablo 14'de ifade edilmiştir.

Tablo 14. Ders Denetim Yapan Kişide Olması Gereken Nitelikler

Alt temalar	Katılımcılar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Alan bilgisi	Ö1,Ö3,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö13,Ö14,Ö19,Ö21,Ö22, Ö23,Ö25,Ö27,Ö28,Ö32,Ö35,Ö39,Ö40,Ö41,Ö42,Ö47, Ö48,Ö51	25	30,12
Öğretmenlik meslek bilgisi	Ö1,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö13,Ö16,Ö18,Ö22,Ö23,Ö24,Ö25, Ö26,Ö38,Ö45	15	18,07
Tarafsızlık	Ö1,Ö15,Ö16,Ö18,,Ö37,Ö40,Ö43,Ö46,Ö47	9	10,84
Deneyim	Ö11,Ö13,Ö14,Ö16,Ö18,Ö24,Ö27,Ö33,Ö35,Ö43,Ö46	9	10,84
Akademik eğitim	Ö27,Ö29,Ö31,Ö32,Ö52	5	6,03
İletişim becerisi	Ö7,Ö10,Ö18,Ö20,Ö22,Ö23,Ö32,Ö34,Ö45	5	6,03
Çok yönlü değerlendirme becerisi	Ö18,Ö37,Ö40,Ö46	4	4,82
Genel kültür	Ö13,Ö28,Ö33,Ö36	4	4,82
Olumlu ve çözüm odaklı	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö8,Ö11,Ö12,Ö20,Ö23,Ö31,Ö34,Ö37, Ö43,Ö45,Ö46,Ö47	4	4,82
Lider	Ö4,Ö8,Ö18	3	3,61
	Toplam	83	100

Görüşmeye katılan öğretmenler ders denetimi yapacak kişide olması gereken 10 nitelikten bahsetmişlerdir. Bu alt temalardan “alan bilgisi” en yüksek yüzdeye (%30,12) sahiptir. Öğretmenler denetim yapmak için dersine gelen denetmenin o dersin içeriği hakkında bilgi sahibi olmasını istemektedirler. Bu öğretmenler alan bilgisi olan bir kişinin dersini değerlendirmesinin daha dikkate sayılır olacağını düşünüyor olabilirler. Bu yöndeki görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Ö6: “Benim branşım hakkında bilgi sahibi olmalı ki söylediği şeyler benim için değerli olsun.”

Ö8: “Alan bilgisi şart.”

Ö9: “Alan bilgisi kesinlikle çok önemli”

Ö42: “Alan bilgisi olarak en azından denetlediği öğretmen kadar bilgisi olmalıdır.”

Katılımcıların ikinci yüksek yüzdeye (%18,07) ait görüşü ise öğretmenlik meslek bilgisi olmuştur. Dersin anlatımı, kullanılan yöntem ve teknikler, öğrencilerle iletişim gibi konularda bilgi sahibi olan bir denetmenin ders denetimi yapmasının daha faydalı olacağını düşünüyor olabilirler. Bu yöndeki görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Ö3: “... evrensel eğitim yöntem ve tekniklerini iyi bir şekilde bilen... “

Ö26: “Branş bilgisinden daha çok öğrenci ve öğretmen psikolojisinde bilgili olması gerekir.”

Katılımcıların denetimde bulunması gerektiğini düşündükleri tarafsızlık ve deneyim aynı sayıda (%10,84) öğretmen tarafından ifade edilmiştir. Bu öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

Ö11: “Öğretmenlik tecrübesi olmalı ve öğretmen olduğunu unutmamalı. Olumlu ve olumsuz her durumda öğretmeni anlamalı.”

Ö16: “Ders denetimini yapan kişi öğretmenliği belli bir zaman yapanlardan seçilmeli. Örneğin en az 10 yıl öğretmenlik yapmış olmalı. Öğretmenliğin olumlu ve olumsuz yanlarını bilenler seçilmeli. Öğretmenliği yapmamış, öğretmenliği bilmeyen hatta yapamayacak kişilerin denetim yapmaları anlamsız.”

Ö46: “Tarafsız davranabilmelidir.”

Katılımcıların denetimde bulunması gerektiğini düşündükleri diğer nitelikler ise akademik eğitim almış olması, iletişim becerisi, çok yönlü değerlendirme becerisi, genel kültür sahibi olması, olumlu ve çözüm odaklı olması ve liderlik vasıflarına sahip olması yönünde ifade edilmiştir.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada müdürlerin ders denetim görevine ilişkin öğretmenlerin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, okullarda müdür tarafından yapılan ders denetimlerinin çoğunlukla dönemde 1 kez yapıldığı, ders denetimi yapmadan önce müdürlerin çoğunluğunun denetim yapacağını öğretmene haber verdiği, ders denetiminde en çok dikkat edilen şeyin dersin sunumu olduğu görülmüştür. Okul müdürünün denetimde dikkat ettiği diğer şeyler ise evrak, öğrencilerin derse katılımı, sınıf yönetimi, sınıfın fiziki durumu, kılık kıyafet ve öğretmenin müdüre karşı tutumudur.

Özbaş (2002) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenler sınıf içi etkinliklerin denetimi ile ilgili etkinliklerin az düzeyde gerçekleştiğini belirtmişlerdir. Araştırma bulguyu desteklememektedir. Araştırmanın “sınıf içi etkinliklerin denetimi” başlıklı olması bunun bir ders denetimi olduğunu düşündürmemiş ve katılımcıların öyle yanıtlamalarına sebep olmuş olabilir. Bizim çalışmamızı destekler nitelikte olmamasının diğer sebebi ise araştırmanın yapıldığı tarihte müfettişlerin görevlerinde açıkça belirtilmiş bir ders denetim görevi olmasının müdürlerin ders denetimi görevlerini aktif olarak yapmalarına yol açması bu durumun da öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerin gerçekleştirilme oranının incelenmesini az düşünmelerine sebep olmuş olabilir.

Araştırmanın diğer sonuçlarına göre, ders denetiminde müdürün sınıf içi pozisyonunun izleyici olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenler de aynı şekilde ders denetimi sürecinde müdürün sınıf içi pozisyonunun izleyici olması gerektiğini düşünmektedir. Araştırma sonuçlarına göre, ders denetimi sonrası okul müdürlerinin geribildirimde bulunduğu tespit edilmiştir. Denetim sonrası olumsuz olarak değerlendirilen öğretmenlerin eksiklerini gördüklerini ve bu durumdan ders çıkarma isteği olduğu, olumlu olarak değerlendirilen öğretmenlerin ise değerlendirme sonucunda mutlu hissettikleri tespit edilmiştir.

Müdürün ders denetimine ilişkin öğretmene katkı noktasında, öğretmenlerin ders denetimlerinin kendilerine katkısının olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. Ders denetimlerinin en fazla katkısının ise öğretmenlerin eksiklerini görmesi yönünde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretmenler ders denetimlerini müdürün yapmasını istemektedirler.

Batmaz ve Özmen (2006) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin okul müdürlerinin denetimdeki etkililiğine ilişkin olarak görüşlerinin “katılıyorum” veya “kısmen katılıyorum” düzeylerinde olduğu ve hizmet yılı fazla olan öğretmenlerin denetimle ilgili beklentilerine yeterince yanıt alamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum çalışmamızı desteklememektedir. Ancak çalışmamızdaki katılımcıların kıdemlerine bakıldığında katılımcı öğretmenlerin kıdemlerinin düşük olması böyle bir sonuca neden olmuş olabilir. Aynı şekilde Bayraktutan (2011) tarafından yapılan çalışmada “öğretmenlerin algılarının hizmet süresinden etkilendiği” bulgularına ulaşılmıştır. Bu çalışmada elde edilen sonuç da yapılan yorumu destekler niteliktedir.

Başol ve Kaya (2009) ve Altun (2014) tarafından yapılan çalışmalarda da öğretmenlerin ders denetiminin okul müdürü tarafından yapılmasını istediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgular bizim çalışmamızı destekler niteliktedir.

Ders denetiminde okul müdürlerinin en çok dersin sunumuna dikkat ettiği tespit edilmiştir. Okul müdürlerinin sınıf yönetimi, öğretim ilke ve yöntemleri vb. alanlarda bilgilendirilmesi daha etkili bir ders denetimini sağlayabilir. Müdürün ders denetim esnasında olması istenen pozisyonunun öğretmenlere göre değiştiği tespit edilmiştir. Müdür denetim esnasındaki sınıf içi pozisyonunda ders içi denetimini yaptığı öğretmenin özelliklerini dikkate alabilir. Müdürlerin çok yönlü denetim becerileri konusunda hizmet içi eğitimler alması denetim değerlendirmesinin etkili olmasını sağlayabilir. Ders denetimi sırasında ve sonrasında müdürler öğretmenlerin eksiklerini söylerken aynı zamanda nasıl düzeltmeleri gerektiği konusunda da önerilerini paylaşabilirler. Bu araştırma sadece devlet okullarında yapıldığından özel okullarda da bu konuda bir araştırma planlanabilir. Araştırmada sadece öğretmen görüşlerine başvurulmuştur dolayısıyla, denetimi bizzat yapanlar açısından da durum irdelenebilir. Araştırma karma desen kullanmakla birlikte nitel kısmı ağırlıklı bir araştırmadır. Aynı konuda örneklem hacmi de artırılarak nicel bir araştırma da yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akgün, Ö. E., Büyüköztürk, Ş. , Demirel, F. , Karadeniz, Ş. ve Kılıç Çakmak, E. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (15.baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Altun, B. (2014). *Denetime eleştirel yaklaşım: Öğretmen denetimi nasıl olmalı?* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı* (6.Baskı). Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Atay, K. (1996). İlköğretim müfettişlerinin yeterlilikleri, *Eğitim Yönetimi Dergisi* (2/1).
- Aydın, M. (2014). *Çağdaş eğitim denetimi*.(6.baskı). Ankara: Gazi Kitabevi
- Başar, H. (1995). *Eğitim denetçisi*. (3. Basım). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Başol, G. ve Kaya, I. (2009). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin performanslarının okul yöneticileri tarafından değerlendirilmesi üzerine görüşleri*. I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitapçığı, Çanakkale.
- Batmaz, C. ve Özmen F. (2006). *İlköğretim Okul Müdürlerinin Öğretmen Denetimindeki Etkililikleri - Hizmet Yılı ve Görev Türü Değişkenine Göre Öğretmen Görüşleri*, Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. 2, 102-120.
- Bayraktutan, İ. (2011). *İlköğretim okul müdürlerinin denetim rolleri(Sivas İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi ,Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Budak, Y., Demirel, Ö. (2003). Öğretmenlerin Hizmetiçi eğitim ihtiyacı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. Sayı 33, ss. 62-81.
- Bursahoğlu, Z. (2013). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. (18. basım). Ankara: Pegem Akademi.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research Methods in Education* (6th ed.). New York: Routledge, Taylor and Francis Group.
- Gentry, G.C. (2002) A Case Study: The Issues High School Principals Encounter With Instructional supervision schools. Dissertation. Graduate Faculty of The University of Georgia. Athens, Georgia.
- Kamens, M.W., Susko, J.P. & Elliott, J.S. (2013). *Evaluation and Supervision of Co-Teaching: A Study of Administrator Practices in New Jersey*. NASSP Bulletin 7(2) 166–190
- Michael Casserly, M., Lewis, S., Simon, C., Uzzell, R. & Palacios, M. (2013). *Principal Evaluations and the Principal Supervisor: Survey Results from the Great City*. Council of the Great City Schools.
- Özbaş, M. (2002). *İlköğretim okulu müdürlerinin sınıf içi etkinliklerin denetiminde yapmaları gereken ve yapmakta oldukları işler konusunda müdür ve öğretmen görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Taymaz, A. H. (2002). *Eğitim sisteminde teftiş*. (5.baskı). Ankara: Pegem Akademi.

TDK (2015). Türk Dil Kurumu. <http://www.tdk.gov.tr/> Erişim tarihi 25.08.2015

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, K. (2009). *Supervision Duty of School Principals*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 10 (1) 19-35

EK

GÖRÜŞME PROTOKOLÜ

Araştırma Konusu : Okul Müdürlerinin Ders Denetimi
Yer :
Tarih/saat :
Görüşmecisi :

Sayın Öğretmenim,
Merhaba. İsmim Duygu YEŞİL. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Yüksek Lisans yapıyorum. Seminer çalışmam için "Okul Müdürlerinin Ders Denetimine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı nitel bir araştırma yapıyorum. Okul müdürlerinin ders denetimine ilişkin görüşlerinize ihtiyaç duymaktayım.

Amacım:

Ders denetimine ilişkin müdür ve öğretmen görüşlerini belirleyerek ders denetimi olgusunu bu deneyimi yaşayanların bakış açılarıyla ortaya koymaktır. Bu görüşmede size müdürün ders denetimiyle ilgili bazı sorular sorarak müdürün ders denetimine ilişkin görüşlerinizi ve beklentilerinizi öğrenmek istiyorum. Sorulara vereceğiniz olabileceği kadar ayrıntılı yanıtlar bu araştırmanın geçerliği ve güvenilirliğini artıracaktır.

Elde edilen veriler bilimsel bir çalışma dışında hiçbir amaçla kullanılmayacaktır. Katılımınız ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Öğretmen görüşme soruları

Müdürünüz ne sıklıkta ders denetimi yapıyor? (hafta / ay / dönem / yıl)

Müdürünüz ders denetimini nasıl yapıyor? (denetim öncesi, denetim boyunca, ve sonrasında)

Ders denetiminde müdürünüzün dikkat ettiği şeyler nelerdir?

Müdürünüz ders denetimi yaparken sınıf içerisinde nasıl davranıyor? Sadece izleyici mi? Yoksa derse katılıyor mu? Müdürün sınıftaki denetim pozisyonu sizce nasıl olmalı?

Müdürünüz ders denetimi sonrası ne yapıyor? Geri bildirim veriyor mu? Değerlendirmede bulunuyor mu?

Ders denetim sonrası müdürünüz sizi değerlendirdiğinde (olumlu/olumsuz yönden) neler hissediyorsunuz? (mesleki gelişim, motivasyon, örgüt iklimi vs.)

Ders denetiminin bir öğretmen olarak sizin gelişiminize bir katkısı olduğunu düşünüyor musunuz? Ne gibi katkıları var?

Ders denetimi sizce kim tarafından yapılırsa daha yararlı olur?

Ders denetimi yapan kişide olması gereken nitelikler neler olmalı?

Demografik Bilgiler

Cinsiyetiniz () Kadın () Erkek

Kıdeminiz Yıl

Branşınız

Okul Türü () Okul Öncesi () İlkokul () Ortaokul () Lise